

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu změny návrhu Komise COM(2011) 607 final/2 – nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1081/2006

COM(2013) 145 final – 2011/0268 (COD)

a k návrhu změny návrhu Komise COM(2012) 496 nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského námořního a rybářského fondu, jichž se týká společný strategický rámec, o obecných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006

COM(2013) 146 final – 2011/0276 (COD)

(2013/C 271/19)

Hlavní zpravodaj: **pan Mário SOARES**

Dne 25. března 2013 se Rada, v souladu s článkem 164 a článkem 177 Smlouvy o fungování Evropské unie, rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci

návrhu změny návrhu Komise COM(2011) 607 final/2 – nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1081/2006

COM(2013) 145 final – 2011/0268 (COD)

a

návrhu změny návrhu Komise COM(2012) 496 – nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského námořního a rybářského fondu, jichž se týká společný strategický rámec, o obecných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006

COM(2013) 146 final – 2011/0276 (COD).

Předsednictvo Evropského hospodářského a sociálního výboru pověřilo dne 16. dubna 2013 přípravou podkladů na toto téma specializovanou sekci Zaměstnanost, sociální věci, občanství.

Vzhledem k naléhavé povaze práce jmenoval Evropský hospodářský a sociální výbor na 490. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 22. a 23. května 2013 (jednání dne 22. května 2013), pana Mária SOARESE hlavním zpravodajem a přijal následující stanovisko 135 hlasy pro, 3 hlasy byly proti a 4 členové se zdrželi hlasování.

1. Závěry a doporučení

1.1 Navzdory výhradám, které má vůči částkám a způsobu, jakým je zajištěno financování Iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí a záruky pro mladé lidi, souhlasí EHSV s Komisí v tom, že je nezbytné změnit nařízení Parlamentu a Rady o evropském sociálním fondu a nařízení o strukturálních fondech, a to v intencích předloženého návrhu.

1.2 EHSV zdůrazňuje, že je nezbytné, aby politiky, o nichž se nyní rozhoduje, přispěly k růstu a k tvorbě kvalitních a stabilních pracovních míst a podpořily sociální soudržnost.

1.3 EHSV lituje, že finanční prostředky určené na Iniciativu na podporu zaměstnanosti mladých nevyplývají ze zvýšení částek vyhrazených Unii, ale z odebrání částek z celkového rozpočtu vyhrazeného na soudržnost, který je již tak nižší, než byl rozpočet na období 2007–2013.

1.4 EHSV je přesvědčen, že vyhrazená částka ve výši 6 miliard eur není dostatečná vzhledem k rozsahu a naléhavosti problému.

1.5 Jelikož krize ještě není u konce a tvorba pracovních míst dosud nezapočala, EHSV navrhuje větší flexibilitu pro procentuální výši nezaměstnanosti mladých lidí a přístup k přiděleným finančním prostředkům, aby bylo možné vyhodnotit vývoj nezaměstnanosti mladých lidí, nebo aby byl práh případně stanoven na 20 %.

1.6 EHSV doporučuje, aby byl věkový limit pro přístup k záruce pro mladé lidi zvýšen na 30 let, zejména v zemích, které vykazují vyšší míru nezaměstnanosti mladých lidí.

1.7 V neposlední řadě EHSV vyzývá členské státy, aby nesnižovaly finanční závazek k podpoře zaměstnanosti mladých lidí v rámci fondů uvedených v návrhu víceletého finančního rámce a přijaly návrh Komise využít dodatečných prostředků v zájmu vyřešení problému, který ohrožuje budoucnost celé jedné generace mladých Evropanů.

2. Podstatné prvky návrhu Komise

2.1 V návaznosti na rozhodnutí Evropské rady o zřízení systému záruk pro mladé lidi ze dne 28. února 2013 předložila Komise dva návrhy: jeden z nich pozměňuje dokument Komise COM(2011) 607/2 final – návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1081/2006 (COM(2013) 145 final); druhým z nich se pozměňuje dokument Komise COM(2012) 496 – návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních ohledně několika fondů a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (COM(2013) 146 final).

2.2 Účelem těchto návrhů je zajistit financování Iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí v rámci záruky pro mladé, jejímž cílem je zaručit všem mladým lidem do 25 let nabídku důstojného pracovního místa nebo dalšího vzdělávání, případně praxe v oboru do čtyř měsíců následujících po ukončení studia nebo ztráty zaměstnání.

2.3 Celková předpokládaná výše přidělených finančních prostředků na období 2014–2020 je 6 miliard eur, z toho 3 miliardy jako investice z Evropského sociálního fondu a 3 miliardy jako konkrétní dotace určené na podporu zaměstnanosti mladých lidí v rámci podkapitoly 1.b – Hospodářská, sociální a územní soudržnost.

2.4 Vyhrazené finanční prostředky jsou určeny pro regiony NUTS 2, v nichž v roce 2012 míra nezaměstnanosti mladých lidí (15–25 let) přesahovala 25 %.

3. Všeobecné připomínky

3.1 Dramatická situace ohledně nezaměstnanosti mladých, v níž se nachází několik členských států, široce ospravedlňuje iniciativu vytvořit záruku pro mladé, o které rozhodla Rada dne 28. února 2013 a kterou mnohokrát různými cestami požadovali sociální partneři a organizace občanské společnosti.

3.2 Podle Evropské komise je v Unii 7,5 milionů tzv. NEET⁽¹⁾ mladých lidí, což představuje 12,9 % mladých Evropanů ve věku od 15 do 24 let. Mnozí z nich nedokončili středoškolské vzdělání a předčasně ukončili školní docházku, řada z nich jsou přistěhovalci nebo pocházejí z nejvíce znevýhodněných sociálních vrstev. Nicméně v některých zemích se zhoršuje situace mladých lidí ze střední třídy (tzv. noví chudí), kteří ještě nedokončili studia a hrozí jim, že v nich nebudou pokračovat.

3.3 V předchozích stanoviscích EHSV zdůraznil katastrofickou míru, které dosahuje nezaměstnanost mladých v EU, a žádal všechny zúčastněné strany, aby přijaly naléhavě potřebná, efektivní a konečná opatření k prolomení bludného kruhu, jenž hrozí zpochybněním budoucnosti celé generace⁽²⁾. Nejedná se pouze o konkrétní problém dotčených jedinců, ale o hrozbu pro sociální soudržnost EU, jež v budoucnosti může narušit hospodářský růst a konkurenceschopnost Evropy.

3.4 EHSV má za to, že politiky, o nichž se nyní rozhoduje, musí přispět k obnově růstu a k tvorbě kvalitních a stabilních pracovních míst se zárukami a ochranou, které v minulosti přispěly k vybudování evropského sociálního modelu a k sociální soudržnosti. Současně potvrzuje význam plného zapojení sociálních partnerů a organizací občanské společnosti do plánování, provádění a monitorování těchto politik.

3.5 Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých lidí začleněná do záruky pro mladé může fungovat pouze tehdy, pokud budou existovat odpovídající podněty ze strany „poptávky trhu práce“ (tedy pokud ekonomika poroste). Kromě toho s sebou vzdělávání, praxe v oboru a zlepšování kompetencí milionů mladých lidí s mizivými vyhlídkami na zapojení do trhu práce nesou značná rizika.

3.6 EHSV se znepokojením zjišťuje, že Evropská rada pohlíží na hospodářské problémy Evropy v podstatě jako na otázku rozpočtové konsolidace, aniž by se alespoň pokusila o vyčíslení nákladů obětovaných příležitostí nebo souvisejících negativních dopadů, jako je masová nezaměstnanost mladých lidí, deziluze, zoufalství⁽³⁾.

(1) NEET: zkratka označující mladé lidi, kteří nestudují ani neppracují a mají nízkou úroveň vzdělání či odborného vzdělání.

(2) Viz zejména stanovisko EHSV k tématu Zapojení mladých lidí do zaměstnání – Úř. věst. C 161, 6.6.2013, s. 67.

(3) Náklady na to, že se mladí lidé nezačlení do trhu práce, které spočívají jednak v příliš vysokých sociálních transferech a jednak v nevybraných daních, přesahují 150 miliard eur.

4. Konkrétní připomínky

4.1 Vzhledem k tomu, že účelem změn nařízení předložených Komisí je přizpůsobit současné nařízení o evropském sociálním fondu a obecnější nařízení o různých evropských fondech rozhodnutí Evropské rady ze 7. a 8. února, netýkají se následující připomínky návrhů Komise, ale původních návrhů, o nichž rozhodla Rada.

4.2 V období krize, jakým v současné době procházíme, nemůže EHSV než litovat, že Rada pro Unii na období 2014–2020 navrhuje nižší rozpočet, než byl rozpočet v předchozím období, což se negativně odráží v oblasti prostředků nezbytných pro řešení stávající krize.

4.3 Z tohoto rozhodnutí vyplývá, že navrhované finanční prostředky určené k boji proti nezaměstnanosti mladých nevyplývají z nárůstu rozpočtu, ale z odebrání prostředků z jiných rozpočtových kapitol – 3 miliardy z Evropského sociálního fondu a 3 miliardy z politiky soudržnosti.

4.4 Celková vyhrazená částka 6 miliard eur rozvržená do sedmi let je navíc naprosto nedostatečná⁽⁴⁾.

4.5 Stanovení roku 2012 jako referenčního data pro určení procentuální výše nezaměstnanosti mladých (25 %), od které lze

čerpat nyní přidělované prostředky, nezohledňuje vývoj krize ani současnou recesi a mohly by se tak opomenout dramatické situace, jež by v tomto období mohly nastat. EHSV se proto domnívá, že je třeba zaručit větší flexibilitu, aby bylo možno vyhodnotit vývoj situace v otázce nezaměstnanosti mladých, nebo případně preventivně snížit tento práh na 20 %.

4.6 EHSV také doporučuje zvýšit věkový limit pro možnost využít záruky pro mladé až na 30 let, aby k ní měli přístup i mladí lidé, kteří univerzitu ukončí později nebo se nacházejí v přechodové fázi mezi vzděláváním a zaměstnáním. To je obzvláště důležité pro země vykazující vyšší míry nezaměstnanosti mladých.

4.7 EHSV podporuje rozhodnutí vyjmout z povinnosti spolufinancování ze strany členských států zvláštní dotace určené na zaměstnanost mladých lidí (3 miliardy eur) a rovněž rozhodnutí vyjmout prostředky určené na financování Iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí z výkonnostní rezervy ve výši 5 %.

4.8 Závěrem by znovu uvedl, že i přes výše uvedené výhrady je tuto iniciativu třeba podpořit, avšak domnívá se, že je třeba z ní učinit strukturální opatření v rámci aktivních politik zaměstnanosti a že nesmí být pouhým nástrojem k řešení současné hospodářské krize⁽⁵⁾.

V Bruselu dne 22. května 2013.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Henri MALOSSE

⁽⁴⁾ Podle MOP, která jinak tuto iniciativu – ačkoliv opatrně – přivítala, dosahují částky potřebné k dosažení nějakých významnějších změn této situace, zhruba 21 miliard eur.

⁽⁵⁾ Podle stanoviska EHSV k tématu Zapojení mladých lidí do zaměstnání – Úř. věst. C 161, 6.6.2013, s. 67 – musí být Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých lidí provázána s evropským semestrem.